

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 92/2024-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária Bauer s.r.o., Dénešova 19, Košice, proti postupu Mestského súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. K2-0T/198/2022 a uzneseniu Mestského súdu Košice sp. zn. K2-0T/198/2022 z 13. decembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) v spojení s čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. K2-0T/198/2022 (ďalej len „napadnuté konanie“) a uznesením Mestského súdu Košice sp. zn. K2-0T/198/2022 z 13. decembra 2023 (ďalej len „uznesenie mestského súdu“). Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných prietahov, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žiadosťou doručenou mestskému súdu 25. septembra 2023 domáhal podmiennečného upustenia od výkonu zvyšku trestu zákona činnosti vedenia všetkých druhov motorových vozidiel uloženého trestným rozkazom Okresného súdu Košice II sp. zn. 0T/198/2022 z 21. septembra 2022 na dobu dvadsiatich štyroch mesiacov. Rozporuje postup mestského súdu, ktorý ho 23. októbra 2023 nesprávne informoval o predčasnom podaní žiadosti, o započítaní času odňatia vodičského oprávnenia do vykonaného trestu nerozhodol bez meškania (§ 438 ods. 1 Trestného poriadku), ale až uznesením sp. zn. K2-0T/198/2022 z 2. novembra 2023, a mestský súd nerešpektoval ani zákonnú lehotu šesťdesiatich dní

(§ 437 ods. 4 v spojení s § 415 ods. 4 Trestného poriadku), keďže o jeho žiadosti rozhodol až uznesením mestského súdu z 13. decembra 2023, a to tak, že od výkonu zvyšku trestu upustil, spolu s určením skúšobnej doby v trvaní dvanástich mesiacov. Sťažovateľ zdôraznil, že uznesenie mestského súdu mu nebolo ku dňu podania ústavnej sťažnosti doručené, a to aj napriek tomu, že už na verejnom zasadnutí sa strany trestného konania vzdali práva podať sťažnosť, a preto nemôže požiadať o vrátenie zadržaného vodičského oprávnenia. Navyše, pri nahliadnutí do súdneho spisu 3. januára 2024 zistil preklep v zápisnici z verejného zasadnutia v jeho priezvisku, a tak vyjadril obavu o nevykonateľnosti predmetného uznesenia. Na podklade uvedeného a s opakovaným dôrazom negatívneho vplyvu nemožnosti vedenia motorového vozidla na jeho rodinný a pracovný život odôvodnil zásah do svojich namietaných práv, ako aj nároky uplatnené v petite ústavnej sťažnosti.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

3. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

4. Reflektujúc tvrdenie sťažovateľa, že sa oprávnené subjekty vzdali podania sťažnosti proti uzneseniu mestského súdu, a tak 13. decembra 2023 nadobudlo právoplatnosť [§ 184 ods. 1 písm. b) bod 2 Trestného poriadku], ústavný súd sa musel vysporiadať s otázkou trvajúceho zásahu do označených práv sťažovateľa ako jednou z podmienok včasného podania ústavnej sťažnosti (§ 124 zákona o ústavnom súde). Keďže sťažovateľ namieta porušenie svojich práv nielen postupom mestského súdu v napadnutom konaní do právoplatnosti uznesenia mestského súdu (čím došlo k podstatnému oslabeniu jeho právnej neistoty, pozn.), ale aj samotným uznesením a najmä absenciou jeho doručenia, ústavný súd rezultuje zachovanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti.

II.1. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny:

5. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 453/2011). K iným dôvodom zakladajúcim záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, čiže ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08, IV. ÚS 517/2020).

6. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou uvádza, že nie každý zistený prierah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny (napr. I. ÚS 46/01,

III. ÚS 359/08). Pojem „zbytočné prietahy“ je pojem autonómny, ktorý je potrebné aplikovať predovšetkým materiálne a nemožno ho vykladať len s ohľadom na lehoty ustanovené zákonom na vykonanie toho-ktorého úkonu štátneho orgánu. Pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ústavný súd na takéto lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci (m. m. I. ÚS 86/02, I. ÚS 25/2024). Len v prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa vyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy, môže vysloviť porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06). V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, III. ÚS 372/06, I. ÚS 632/2023).

7. Uvedené je aj prípad sťažovateľa, ktorému síce možno prisvedčiť, že mestský súd v napadnutom konaní nepostupoval *stricto iure* v lehotách predpokladaných Trestným poriadkom (bližšie bod 2 tohto uznesenia, pozn.), na druhej strane je nutné zohľadniť povahu lehôt, v ktorých všeobecné súdy rozhodujú o podmienenečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti, keďže tieto majú svojou povahou poriadkový (inštruktážny) charakter. V ojedinelých prípadoch tak môže dôjsť k ich prekročeniu, bez zásahu do práv dotknutej osoby, najmä ak následne súd svojou promptnosťou konvaliduje vzniknutý časový deficit. Ústavný súd vlastnou činnosťou zistil, že uznesenie mestského súdu bolo vyhotovené ešte pred uplynutím zákonnej lehoty (§ 180 a § 172 ods. 3 Trestného poriadku), a to 17. januára 2024, keď bolo expedované. Právnym zástupcom sťažovateľa bolo prevzaté 18. januára 2024 a v rovnaký deň bola na uznesení mestského súdu vyznačená právoplatnosť s dátumom 13. december 2023, pričom mestský súd predmetné uznesenie zaslal útvaru Policajného zboru (§ 437 ods. 3 Trestného poriadku).

8. Pokiaľ ide o porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, a s tým spojeným zásahom do ďalších namietaných práv, uznesením mestského súdu, ústavný súd akcentuje, že len samotným individuálnym právnym aktom nemôže dochádzať k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, keďže rozhodnutie *in abstracto* je vždy výsledkom postupu orgánu verejnej moci v určitom konaní, a preto o zásahu do označeného základného práva možno uvažovať len v súvislosti s rozhodnutím, a nie rozhodnutím ako takým. Imanentným však je, že sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť ešte pred uplynutím zákonnej lehoty na písomné vyhotovenie uznesenia mestského súdu, a preto nemohlo vôbec dôjsť k vzniku zbytočných prietahov na strane mestského súdu, čím sa vylučuje aj akýkoľvek zásah do sťažovateľom namietaných práv.

9. Ústavný súd z obsahu príloh doručených s ústavnou sťažnosťou verifikoval aj výhradu sťažovateľa o nesprávne uvedenom priezvisku v zápisnici z verejného zasadnutia, avšak dopytom na mestskom súde zistil, že tento chybu v písaní odstránil, v uznesení mestského súdu je meno uvedené správne a žiadny návrh na eventuálne vydanie opravného uznesenia nebol podaný.

10. Z uvedeného dôvodu túto časť ústavnej sťažnosti ústavný súd ako zjavne neopodstatnenú odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

II.2. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy:

11. Sťažovateľ na základe vlastných tvrdení o existencii zbytočných prietáhov v napadnutom konaní namieta porušenie svojho práva na súdnu ochranu. Ústavný súd primárne poznamenáva, že v systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť a plynulosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. K vysloveniu porušenia základného práva na súdnu ochranu z týchto dôvodov však napriek tomu môže dôjsť v prípade, ak namietané zbytočné prietahy (spôsobené neodôvodnenou nečinnosťou alebo neefektívnou a nesústredenou činnosťou), ako aj celková doterajšia dĺžka preskúmaného súdneho konania signalizujú, že v postupe súdu došlo k pochybeniam takej intenzity, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti posudzovanej veci (najmä predmetu konania, teda toho, čo je pre sťažovateľa v stávke) možno uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (pozri m. m. IV. ÚS 242/07 – *a contrario*). *Ipsa facto*, základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže byť porušené v dôsledku existencie zbytočných prietáhov v konaní orgánu verejnej moci len za kumulatívneho splnenia, že (i) v rozporovanom konaní ústavný súd zistí a vo svojom rozhodnutí vysloví porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a (ii) intenzita zbytočných prietáhov vo svojej podstate znamená úplne zmarenie možnosti poskytnúť efektívnu a účinnú ochranu tým právam účastníka konania, ktorých ochrany sa domáha (III. ÚS 49/04, III. ÚS 348/05, I. ÚS 271/2021), čo sa prednostne predpokladá v niekoľkoročnom, spravidla desiatky rokov trvajúcim konaní, to ale nie je prípadom sťažovateľa.

12. Keďže sťažovateľ zásah do svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy odvodzuje od prezentovaných zbytočných prietáhov v napadnutom konaní a ústavný súd v tejto časti ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietol (bod 10 tohto uznesenia, pozn.), ústavnému súdu nezostávalo iné ako ústavnú sťažnosť aj v tejto časti z dôvodu jej neopodstatnenosti [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde] odmietnuť.

II.3. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 1 dohovoru:

13. Vzhľadom na argumentáciu sťažovateľa, ktorý porušenie práv podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 1 dohovoru namieta len v priamej príčinnej súvislosti s prietahmi v napadnutom konaní, avšak ústavný súd dospel k záveru, že postupom mestského súdu ani uznesením mestského súdu nemohlo dôjsť k porušeniu práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ústavný súd konštatuje, že v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, a preto túto časť ústavnej sťažnosti pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

14. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia označených práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. februára 2024

Miloš Mad'ar
predseda senátu